

תחום הביטוח

המוסד לביטוח לאומי

מינהל הביטוח והגביה אגף אזרח ותיק וגימלאות קיום

פרטי החוזר:

חוזר מתעדכן לחוזר אמנות בינלאומיות מתאריך 06/05/2021

תאריך: כ"ד טבת תשפ"ו 13/01/2026

חוזר זו"ש: 1680/2026

חוזר קשרי חוץ אמנות בינלאומיות: 8

חוזר ביטוח: 1483

חוזר גביה מעסיקים: 1497

נושא: אמנות בינלאומיות

תת נושא: דיווח ותשלום דמי ביטוח עבור עובדים זרים ממדינות האמנה

תאריך תחולה:

תוכן עניינים:

1. מטרת החוזר 2
2. פתח דבר 2
3. אמנות בינלאומיות - עקרונות כללים 3
4. עובד לפי אמנה – הוראות ביצוע 4
5. רשימת תפוצה 5
6. נספח 1 - האמנות הקיימות תכולתן וענפי הביטוח הכלולים בהן..... שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.

1. מטרת החוזר

מטרת חוזר זה ליידע את פקידי הביטוח הלאומי והמעסיקים באשר לאופן הדיווח והתשלום של דמי ביטוח בעבור עובדים זרים ממדינות אמנה שהגיעו לעבודה בישראל.

2. פתח דבר

אמנה בינלאומית לביטחון סוציאלי הינה הסכם שנחתם בין מדינת ישראל ומדינה אחרת בתחום הביטחון הסוציאלי. האמנה מרחיבה את תחולת דיני הביטחון הסוציאלי לטריטוריה של מדינת האמנה, במובן זה, שהכלל לגבי תחולת דיני הביטוח הלאומי קובע שהוא חל על מי שהנו תושב מדינת ישראל, ובהתקיים האמנה תחולת דיני הבטוח הלאומי מורחבת גם לתושבי ישראל המתגוררים במדינה האמנה.

האמנות מקנות לתושבי ישראל ולתושבי המדינות שעמן נחתמה אמנה זכות לצרף תקופות בטוח שנצברו בשתי המדינות לטובתו של מבטוח ולצורך השלמת תקופת האכשרה הנדרשת לזכאות לקצבה. בנוסף מקנות האמנות זכות למניעת כפל תשלום דמי ביטוח הן לתושבים היוצאים מיוזמתם לעבוד במדינה השנייה והן לתושבים שמוצבים על ידי מעסיקם במדינה השנייה לביצוע עבודה מטעמו. זאת כמובן בהתאם לנקבע בכל אמנה ואמנה ובהתאם לחוק של המדינה הרלוונטית.

האמנה קובעת תחולה של הדין החל במדינה משלמת הקצבה, על דורשי התשלום תושבי המדינות המתקשרות, וכן קובעת הסדרים תפעוליים בנושאים שונים, לרבות מקום תשלום דמי הביטוח בתקופת עבודה של מבטוח, שהינו תושב במדינה אחת ועובד במדינה אחרת.

מכיוון שאין שוויון בין דיני המדינות, ובין שיטות הביטוח הנהוגות בכל מדינה וכן בין האמנות עצמן, עולות לעיתים שאלות בדבר יישום האמנה, אולם הקו המנחה הינו כי כל מדינה מחילה את דיניה לצורך קביעת זכאות. בהתאם לכך, עובד ממדינת אמנה שעובד בישראל, כפוף לחוק הביטוח הלאומי הישראלי ולתנאי הביטוח שנקבעו בחוק.

אופן יישום האמנה ביחס למדינות הבאות:

עובד זר שהגיע לישראל מהמדינות ארגנטינה, בולגריה, פולין, ורומניה יהיה מבטוח בשלושת ענפי קצבאות מחליפות שכר בלבד (**פגיעה בעבודה, אמהות, ופש"ר**) בהתאם לקבוע באמנה וישלם בגינם דמי בטוח לאומי.

צבירת תקופת אכשרה, היחס למדינות אלה אפשרית רק בהיותו של המבטוח תושב ישראל.

אופן יישום האמנה בין ישראל לקנדה (יודגש כי אמנת קנדה אינה חלה על כלל המחוזות)

האמנה בין ישראל לקנדה חלה רק בנושאי דמי ביטוח (ביחס לאופן היישום ראו סעיף 3 להלן) ואינה חלה בענייני גמלאות. לפיכך, לצרכי גמלאות יש להתייחס לקנדה כמדינה שאין לישראל אמנה עמה.

האמנות לביטחון סוציאלי חלות על:

- תושב ישראל, שעובר להתגורר באופן זמני במדינה שעמה יש לישראל אמנה לביטחון סוציאלי.
- תושב מדינה זרה, שעמה יש לישראל אמנה לביטחון סוציאלי, שעובר להתגורר בישראל לצורך עבודה.
- מי שהיה בעבר תושב ישראל וצבר תקופת ביטוח בארץ, ועבר להתגורר במדינה שעמה יש לישראל אמנה.
- תושב ישראל שעלה לארץ ממדינה שעמה יש לישראל אמנה לביטחון סוציאלי, וצבר שם תקופת ביטוח.
- חסרי אזרחות או פליטים אשר הוכרו על ידי הגורמים הרשמיים ככאלה.

ההנחיות בחוזר זה מבטלות בהתאמה את ההנחיות שבחוזר ביטוח 1436, חוזר קשרי חוץ 7, וחוזר מעסיקים 1458 מתאריך 31.3.2016.

3. אמנות בינלאומיות - עקרונות כללים

מניעת כפל תשלום דמי ביטוח לאומי

ההסדרים שבאמנה מאפשרים לתושב ישראל השוהה במדינה שעמה כרתה ישראל אמנה, לשלם דמי ביטוח לאומי באחת משתי המדינות בלבד, ולהמשיך לשמור על זכויותיו הסוציאליות בארץ, כגון זכות לקבלת קצבאות וצירוף תקופות ביטוח.

יודגש כי האמנות אינן חלות על דמי ביטוח בריאות.

3.1 תושב ישראל שעובד במדינת אמנה אצל מעסיק זר

תושב ישראל ששוהה במדינה שעמה כרתה ישראל אמנה ועובד שם כעובד עצמאי, או כשכיר אצל מעסיק מקומי ישלם **דמי ביטוח לאומי** במדינת האמנה בלבד ובהתאם לכללים הנהוגים באותה המדינה (אמנת צרפת חלה רק על מי שעובד כשכיר). עם זאת, ימשיך לשלם **דמי ביטוח בריאות** בארץ במשך כל תקופת שהותו במדינת האמנה. במקרה זה יש להציג אישור בדבר תשלום דמי ביטוח במדינת האמנה, לביטוח הלאומי בישראל.

3.2 תושב מדינת אמנה שאינו תושב ישראל שעובד בישראל אצל מעסיק ישראלי

מעסיק ישראלי שמעסיק בתחומי מדינת ישראל עובד שהינו תושב מדינת אמנה, ידווח בגין העסקת עובד זה בדומה לתושב ישראל ללא ביטוח בריאות. זאת **למעט** מדינות האמנה ארגנטינה, בולגריה, פולין, ורומניה, בהן ידווח רק לשלושת ענפי הביטוח (פגיעה בעבודה, אמהות, ופש"ר).

4. עובד לפי אמנה – הוראות ביצוע

4.1 תושב ישראל שעובד במדינת אמנה

4.1.1 תושב ישראל שעובד כשכיר אצל מעסיק זר במדינת אמנה

על תושב ישראל שעובד אצל מעסיק זר באחת ממדינות האמנה, להמציא לסניף הביטוח הלאומי בישראל אחד מהאישורים הבאים:

- אישור מהמשרד לביטוח סוציאלי באותה מדינה לגבי התקופה בה היה מבוטח.
- תלושי שכר.

פקיד הביטוח והגבייה בסניף יעביר את האישורים ישירות לתחום קשרי חוץ במשרד הראשי אשר יבדקו, וגם יהיו הגורם המאשר והמזין למערכת.

4.1.2 תושב ישראל שעובד כעצמאי במדינת אמנה בלבד

תושב ישראל שעובד כעצמאי באחת ממדינות האמנה (לרבות קנדה) ומשלם דמי ביטוח על הכנסתו בחו"ל, יחוייב בישראל בתשלום בגין הכנסתו זו בעבור דמי ביטוח בריאות בלבד. על המבוטח להמציא אישור על תשלום דמי ביטוח במדינת האמנה מהכנסתו בחו"ל.

הפעולות שיבוצעו ע"י פקיד הביטוח והגביה:

- פקיד הביטוח והגבייה בסניף יעביר את האישורים ישירות לתחום קשרי חוץ במשרד הראשי אשר יבדקו, וגם יהיו הגורם המאשר והמזין למערכת.
- יש לסווג את ההכנסה כהכנסה ממקור ל"ע (מסך הכנסות).

4.1.3 תושב ישראל שעובד כעצמאי בישראל ובמדינת אמנה

תושב ישראל שעובד כעצמאי בישראל ובמקביל עובד גם באחת ממדינות האמנה, ישלם דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות בישראל בלבד, בגובה כל ההכנסות בארץ ובמדינת האמנה, ויהיה מבוטח באותה תקופה רק בישראל.

דוגמה:

צלם תושב ישראל, בעל סטודיו ומסווג כעצמאי בישראל, עוסק במקביל במשלח ידו באנגליה שם יש לו סטודיו נוסף. הצלם הנ"ל, הגיש דו"ח למס הכנסה בארץ בעבור שנת 2019 כלהלן:

- הכנסה ממקור עצמאי בארץ – 200,000 ₪
- הכנסה ממקור עצמאי בחו"ל – 250,000 ₪

במערכת הביטוח הלאומי התקבלה שומה ממס הכנסה עם הכנסה ממקור עצמאי בסך 450,000 ₪.

בהתאם לנאמר לעיל, הצלם חייב בדמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות בישראל, על הכנסה בסך 450,000 ₪, קרי, מלוא הכנסתו כעצמאי בישראל ובאנגליה.

4.1.4 תושב ישראל שלומד במדינת אמנה

למרות שהאמנות אינן מתייחסות לתלמידים אלא לעובדים בלבד, הורחבה הפרשנות וגם תלמיד (סטודנט) ששילם דמי ביטוח בחלק ממדינות האמנה והמציא אישור על תשלום דמי ביטוח מהמוסד לביטוח סוציאלי של אותה מדינה, לא יחויב בדמי ביטוח לאומי (יחויב בדמי ביטוח בריאות בלבד) בישראל, וזאת במידה שאין לו הכנסות.

הפעולות שיבוצעו ע"י פקיד:

פקיד הביטוח והגביה בסניף יעביר את האישורים ישירות לבדיקה ואישור והזנה לתחום קשרי חוץ במשרד הראשי.

4.2 תושב מדינת אמנה שאינו תושב ישראל שעובד בתחומי מדינת ישראל אצל מעסיק ישראלי

מעסיק ישראלי שמעסיק בתחומי מדינת ישראל עובד שהוא תושב מדינת אמנה, ידווח בגין העסקת עובד זה באופן בו הוא מדווח על כל תושב ישראל למעט ביטוח בריאות. במדינות האמנה ארגנטינה, בולגריה, פולין, קנדה ורומניה, ידווח רק לשלושת ענפי הביטוח (פגיעה בעבודה, אמהות, ופש"ר).

5. רשימת תפוצה

מנהלי תחום ביטוח וגביה

[לחצו להצטרף לעניינים](#)

בברכה,

לבנה עזרא

סגן ראש מנהל ומנהלת אגף בכיר
אזרח ותיק וגמלאות קיום

מינהל הביטוח והגביה

